

Hallituksen esitys Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain muuttamisesta liittyen kansalaisuuteen

Asettaminen

Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) muuttamiseksi siten, että Suomen kansalliseen turvallisuuteen liittyviä mahdollisia riskejä ennalta ehkäistään edellyttämällä Rajavartiolaitoksen sotilasvirkoihin nimitettäviltä ja niihin johtaviin opintoihin valittavilta yksinomaan Suomen kansalaisuutta.

Toimikausi

8.2. - 31.8.2017. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2017 yhdessä puolustusministeriön valmisteleman vastaavan hallituksen esityksen kanssa.

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman (luku 11 Ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka sivu 34) mukaisesti hallituksen tulee tarkentaa kaksoiskansalaisuuteen liittyvää lainsäädäntöä.

Voimakas muutos ulko- ja turvallisuuspolitiikan toimintaympäristössä jatkuu niin Suomen lähialueilla kuin maailmanlaajuisesti, mikä lisää Suomen kansalliseen turvallisuuteen liittyviä uhkakuvia ja tekee niistä samalla myös arvaamattomia. Puolustusministeriö on 1.2.2017 puolustusministeri Jussi Niinistön päätöksellä asettanut lainsäädäntöhankkeen puolustusvoimista annetun lain ja Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain muuttamiseksi siten, että puolustusvoimien sotilasvirkoihin voitaisiin jatkossa pääsääntöisesti nimittää vain sellaisia henkilöitä, joilla on ainoastaan Suomen kansalaisuus. Sama koskisi upseerin virkaan johtaviin opintoihin otettavia henkilöitä. Kansalaisuusvaatimuksesta voitaisiin tarvittaessa myöntää erivapaus.

Valtiovarainministeriö asetti 2.2.2015 kaksoiskansalaisuuden merkitystä valtion virkaan nimitettäessä selvittävän työryhmän, joka on 8.6.2015 luovuttanut muistionsa valtiovarainministeriölle. Työryhmän selvityksen pohjalta valtiovarainministeriö on käynnistänyt valtion virkamieslakiin tehtävien säädösmuutosten valmistelun, jossa valmistelussa ei kuitenkaan olla ehdottamassa muutoksia sotilasvirkoihin nimitettäessä edellä kuvatuin tavoin. Valtion virkamieslaki on valtion virkamiehiä koskeva yleislaki, jossa ei ole huomioitu sotilasvirkoihin nimitettäviä koskevia erityisvaatimuksia kuten esimerkiksi on säädetty rajavartiolaitoksen hallinnosta annetussa laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa rajavartiolaitoksesta. Sotilasvirkoihin nimitettäessä edellytettävistä kelpoisuusvaatimuksista säädetään näin ollen valtion

08.02.2017

virkamieslain ohella erikseen ottaen huomioon sotilasorganisaation erityispiirteet ja erityisvaatimukset.

Rajavartiolaitos on keskeinen toimija Suomen sisäisen turvallisuuden ylläpitämisessä. Lisäksi Rajavartiolaitoksella on aluevalvonta- ja sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävä Suomen ulkoisen turvallisuuden valvonnassa ja turvaamisessa. Rajavartiolain 3 §:n mukaan Rajavartiolaitos osallistuu sotilaalliseen maanpuolustukseen ja sen sisäinen järjestys on rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 6 §:n mukaan sotilaallinen. Rajavartiolaitoksen on näiden tehtäviensä takia edellytettävä sotilasvirkaan nimitettäviltä samoja edellytyksiä ja kelpoisuusvaatimuksia kuin puolustusvoimatkin edellyttää.

Sisäministeriö on 1.4.2016 asettanut hankkeen rajavartiolainsäädännön muuttamiseksi hybridiuhkiin varautumisessa. Tämän työn aikana on tullut esille kaksois- ja monikansalaisuuden ongelmallisuus Rajavartiolaitoksen sotilasvirkoihin nimitettäessä.

Tehtävä

Hankkeen tehtävänä on valmistella hallituksen esitys rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain muuttamisesta siten, että Rajavartiolaitoksen sotilasvirkoihin nimitettäviltä ja niihin johtaviin opintoihin valittavilta edellytetään yksinomaan Suomen kansalaisuutta. Hankkeen valmistelutyö ja säädösmuutokset tulee sovittaa yhteen puolustusministeriön vastaavan hankkeen kanssa.

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti puolustusministeriössä valmisteltävien säännösten kanssa vuoden 2018 alusta lukien.

Organisointi

Hanke valmistellaan virkatyönä sisäministeriön rajavartio-osastolla. Hankkeen aikana käydään tarvittavat neuvottelut keskeisten ministeriöiden ja muiden keskeisten tahojen kanssa yhteistyössä puolustusministeriön kanssa.

Kustannukset

Työ tehdään virkatyönä. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan Rajavartiolaitoksen esikunnan toimintamenomomentilta 26.20.01.

Hankkeeseen käytettävä työaika sisäministeriön rajavartio-osaston osalta kirjataan toimintaseurantakohteelle 9999 520 000.

Yhteys henkilöt

Lisätietoja sisäministeriössä antavat hallitusneuvos Ari-Pekka Koivisto (puh. 0295 421 601) ja rajavartiolylitarkastaja Pertti Normia (puh. 0295 421 607).

Sisäministeri

Paula Risikko

Hallitusneuvos

Ari-Pekka Koivisto

08.02.2017

Jakelu

Sisäministeriön poliisiosasto
Sisäministeriön maahanmuutto-osasto
Sisäministeriön pelastusosasto
Sisäministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö
Sisäministeriön viestintä

Tasavallan presidentin kanslia
Eduskunnan puolustusvaliokunta
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtioneuvoston kanslia
Puolustusministeriö
Valtiovarainministeriö
Ulkoministeriö
Oikeusministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Turvallisuuskomitea
Päeesikunta
Poliisihallitus

Maanpuolustuksen henkilökuntaliitto MPHL ry
Päällystöliitto ry
Rajaturvallisuusunioni ry
Suomen Konepäällystöliitto SKL ry
Upseeriliitto ry
JUKO ry
JHL

Rajavartiolaitoksen päällikkö
Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt
Rajavartiolaitoksen esikunnan osastot, suunnittelu- ja talousyksikkö, viestintä